

Artikkelit | 20.5.2026 | Talonrakennusteollisuus ry, Itä-Suomi

Rakentamisen suurin ongelma

Lean-rakentamisen pitkän linjan asiantuntija Anssi Koskenvesa on nähnyt suomalaisen rakentamisen arjen niin työmailla, suunnittelupöydillä kuin riitatapauksissa. Hänen mukaansa rakennushankkeen todelliset aikatauluongelmat ja laatuhaasteet syntyvät jo ennen työmaata. Paljon on parannettavaa.

Suunnitelmat eivät ole ikinä valmiit

Koskenvesa sanoo sen, minkä harva uskaltaa ääneen lausua: ”Suunnitelmat eivät ole ikinä valmiit.” Sen hän on nähnyt kymmenissä riitatapauksissa, joissa suunnitelmien vakuutetaan olleen valmiit, mutta työmaalla paljastuu toinen todellisuus.

Kun hanke käynnistetään kiireessä, puutteet paljastuvat väistämättä työn edetessä. Työvaiheita joudutaan sovittamaan toisiinsa epäloogisesti, päätöksenteko viivästyy ja lopulta aikataulua kiristetään hätäisesti loppupäässä. Koskenvesan mukaan suurin mahdollisuus lyhentää läpimenoaikaa löytyy vaiheesta, jota ei vielä kutsuta työmaaksi: Se on huolellinen valmistelu ja suunnittelu ennen rakentamisen aloitusta.

”Se, mitä tapahtuu ennen rakentamista, ratkaisee hankkeen läpimenoajan.”

Entä jos sopimuksia ei noudateta?

Koskenvesa on vuosien aikana kirjoittanut suuren määrän asiantuntijalausuntoja rakennusalan riitatapauksiin. Niiden perusteella sama ongelma toistuu jatkuvasti: Sopimuksia, erityisesti YSE-ehtoja, ei noudateta käytännön työssä. Muutosvaateita jätetään käsittelemättä, suunnitelmia vaihdetaan myöhässä eikä aikatauluja hyväksytä. Vahvat urakoitsijat pääsevät käytännössä sanelemaan ehtojaan muiden kustannuksella.

”Moni urakka elää kulisseissa. Palaverissa sovitaan yksi asia, mutta kahden kesken toinen. Se murentaa koko yhteisen suunnitelman.”

Aikataulua ei valvota – se luodaan todeksi

Yksi Anssi Koskenvesan keskeisimmistä viesteistä liittyy aikataulujohtamiseen. Perinteinen malli perustuu valvontaan, seurantaan ja myöhäiseen reagointiin, mutta Lean-ajattelussa aikataulu syntyy aivan toisin: Luomalla edellytykset työn tekemiselle, poistamalla esteitä ja tukemalla tekijöitä.

Hän kiteyttää tämän ajatuksen lauseeseen: ”Tekijöille punainen matto.”

Se ei tarkoita urakoitsijoiden hemmottelua, vaan sitä, että materiaalit ovat ajoissa saatavilla, työalueet valmiit, suunnitelmat toteutuskelpoisia, työvaiheet sovitettu yhteen, ja tekijät tietävät täsmälleen, mitä heiltä odotetaan.

Läsnäolo ratkaisee

Työmaiden johtaminen on nykyään liiaksi sähköpostien varassa. Pienet esteet kasvavat helposti suuriksi ongelmiksi, kun niiltä ei käsitellä kasvatusten. Last Planner -sessioissa nähdään heti, mitä läsnäolo saa aikaan: ihmiset alkavat puhua toisilleen, asiat ratkeavat muutamassa minuutissa ja vastuut selkeytyvät. Annetut lupaukset muuttuvat todelliseksi sitoumuksiksi.

Kuten hän kuvaa: ”Kun ihminen joutuu katsomaan kollegaansa silmiin ja kertomaan, miksi hän on punaisella toista viikkoa peräkkäin, se muuttaa käyttäytymistä.”

Kuka johtaa suunnittelua?

Kaikki tietävät kuka johtaa työmaata. Mutta kysyttäessä kuka suunnittelua johtaa, laskeutuu hiljaisuus.

”Rakentamisen suurin ongelma on johtamisessa.”

Suunnittelun johtamisella ei tunnu olevan selkeää omistajaa. Vastuu siirtyy projektipääliköiltä työpäälliköille, työmaainsinöörille, valvojalle tai urakoitsijalle.

”On epärealistista olettaa, että nuori työmaainsinööri voisi johtaa kokeneita suunnittelijoita ja arkkitehtejä”, Anssi Koskenvesa pohtii.

”Kun suunnittelua ei johdeta, suunnitelmat eivät valmistu ajoissa. Seuraukset heijastuvat rakennustyömaalle.”

Urakkatyö on tuottavaa, mutta hyödyt valuvat hukkaan

Tutkimusten mukaan urakkatyö näyttäytyy useasti niin läpimenoajaltaan kuin tuottavuudeltaan parempana kuin tuntityö. Kuitenkin pääurakoitsijan ja erikoisurakoitsijan välisessä sopimuksessa piilee ristiriita, jolloin urakkatyön keskeiset hyödyt katoavat: Pääurakoitsijan ja erikoisurakoitsijan välinen sopimus on urakkasopimus, mutta itse tekijät tekevät silti töitä tuntipalkalla. Aikarytmi hämärtyy, suoritusperusteinen motivaatio puuttuu ja tehokkuus laskee.

”Aikatauluja ei voida lyhentää, jos tekijöille ei anneta samoja insentivejä kuin projektille”, Koskenvesa tiivistää.

Tahtituotanto on kilpikonna, ei jänis

Tahtituotantoa luullaan helposti työn nopeuttamiseksi. Koskenvesa oikoo käsityksiä: ”Kyse ei ole kiirehtimisestä vaan rytmistä. Tahtituotanto perustuu pienempiin eräkokoihin, tasaisempaan etenemiseen ja häiriöiden minimoimiseen.

Kun työ jaetaan pienempiin osiin, tekijä voi saada jopa enemmän aikaa yksittäiseen työvaiheeseen kuin ennen, mutta kokonaisläpimeno lyhenee silti huomattavasti. Koskenvesan mukaan juuri eräkokojen pienentäminen ja tasainen rytmi ovat se voima, joka tekee tahtituotannosta aidosti tehokkaan.

Erikoisurakoitsijat saadaan yhteen vain luottamuksella

Koskenvesan mukaan erikoisurakoitsijoiden yhteensovittaminen ei ole kiinni menetelmistä tai työkaluista, vaan ihmisistä. Yhteinen tekeminen syntyy vasta silloin, kun ihmiset tutustuvat toisiinsa, luottamus rakentuu ja aikataulut laaditaan yhdessä. Kun jokainen ymmärtää oman roolinsa kokonaisuudessa, ristiriitojen määrä vähenee ja projektin suunta selkiytyy.

Hän pitää monitoimityökyntäa parhaana esimerkkinä toimivasta yhteistyöstä. Siinä sama porukka tekee valtaosan työvaiheista ja suunnittelee työnsä itse. Työnjohtajan tehtävä ei ole määrätä, mitä tehdään, vaan mahdollistaa työryhmän sujuva toiminta ja tukea heidän omaa suunnitteluaan.

Mitä johtamisen tulisi olla?

Koskenvesa kiteyttää johtamisen neljään peruspilariin: kunniotukseen, luottamukseen, sitoutumiseen ja läpinäkyvyyteen. Hänen mukaansa hyvä johtaminen alkaa siitä, että ihmiset kohdataan tasavertaisina ja heidän osaamistaan arvostetaan.

Ilman luottamusta mikään sopimus tai yhteistyö ei pysy kasassa. Sitoutuminen syntyy vasta, kun jokainen ymmärtää oman roolinsa ja merkityksensä koko hankkeelle. Läpinäkyvyys viimeistelee kokonaisuuden: ”Kun tilannekuva ja aikataulut ovat kaikkien nähtävillä, selittely vähenee ja vastuu konkretisoituu.”

Esivalmistus ja tahtituotanto. Siinä on rakentamisen tulevaisuus.

Esivalmistus ja tahtituotanto muodostavat Koskenvesan mielestä rakentamisen tulevaisuuden yhteisen kielen. Hän näkee suuria mahdollisuuksia esimerkiksi kylpyhuone-elementeissä, esikyketyissä sähkökeskuksissa ja muissa ratkaisuissa, jotka voivat lyhentää läpimenoaikoja merkittävästi.

Esivalmistus ei kuitenkaan yleisty pelkästään siksi, että se on teknisesti mahdollista. Taustalle tarvitaan tuottavia tehtaita, johdonmukaista toteutusta ja projektijohdon altoa ymmärrystä siitä, miten esivalmisteita hyödynnetään osana tahtituotannon rytmiä. Lisäksi markkinan on oltava riittävän suuri, jotta tehdasvalmistus voi olla taloudellisesti kilpailukykyistä.

”Kun nämä edellytykset yhdistyvät, esivalmistus ja tahtituotanto voivat yhdessä muuttaa rakentamisen toimintatapaa ja tuoda todellista tehokkuutta hankkeisiin”, Koskenvesa toteaa.

Lopuksi

Anssi Koskenvesan ajatukset rakentamisesta tiivistyvät yhteen lauseeseen: ”Rakentamisessa ei johdeta asioita, vaan ihmisiä”, hän painottaa.

”Ensimmäinen ihminen, jota pitää johtaa, olet sinä itse.”

Teksti: Heikki Luukkonen

Jaa:

Ajankohtaista

Työelämä

Työturvallisuus ja -hyvinvointi

Artikkelit, Tiedotteet ja uutiset | 12.6.2026
Lounais-Suomen piirin Vuoden mestariksi valittu Toni Karppinen: ”Paras lopputulos syntyy, kun ihmiset puhaltavat yhteen hilleen”

Artikkelit | 26.5.2026
TR-mittari on yksi työmaan tärkeimpiä työkaluja

Artikkelit | 20.5.2026
Kohti parempaa tuottavuutta

Maa, jota rakennetaan hyvin, voi hyvin.

Ajankohtaista

Tietoa alasta

Meistä

Vaikuttaminen

Toimialamme

Yhteystiedot

Medialle

Jäsenille

Briefly in English

Tietosuoja

Yhteistyö ja kummit

Toimialamme

Talonrakennusteollisuus

Rakennustuoteteollisuus RTT

INFRA

LVI-Tekninen Urakointi

Talotekninen teollisuus ja kauppa

Pinta

Rakennusteollisuuden Koulutuskeskus

RATEKO

Suomen Rakennusmedia Oy

Rakennusoppo

RAKENNUSTEOLLISUUS RT RY

PL 381 (Eteläranta 10)
00151 Helsinki
Puh. +358 9 12 991
rt@rakennusteollisuus.fi

